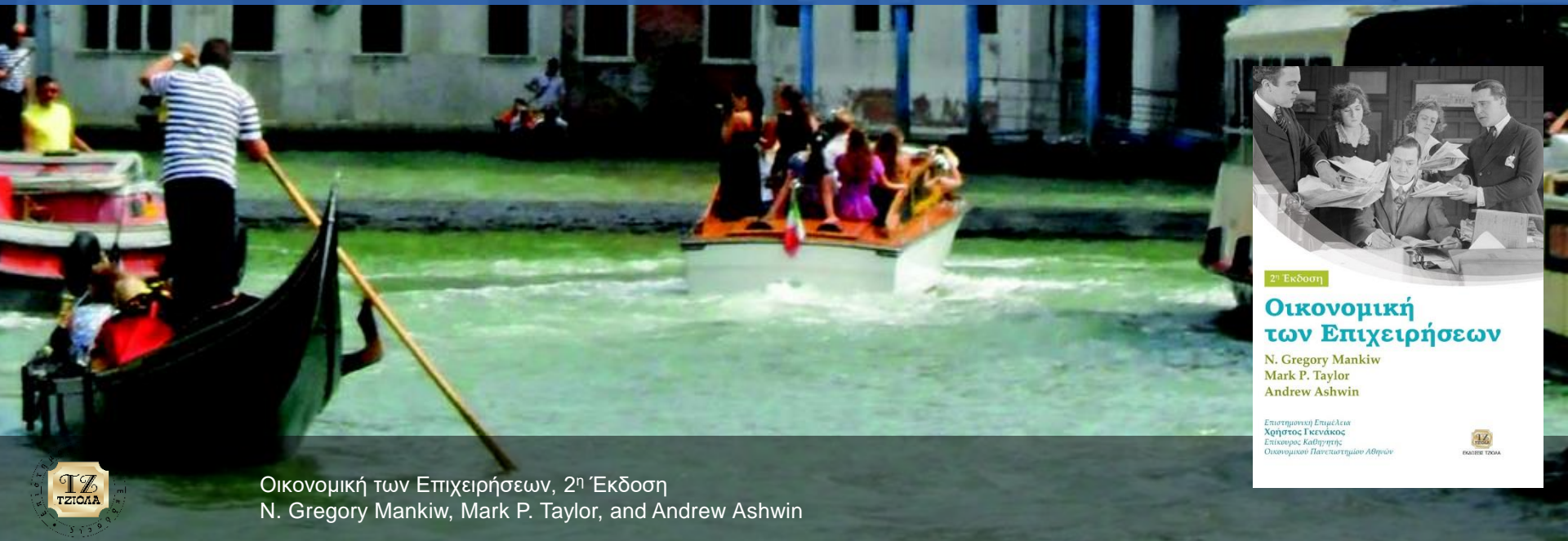

ΜΕΡΟΣ 5^ο

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ – ΑΓΟΡΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ

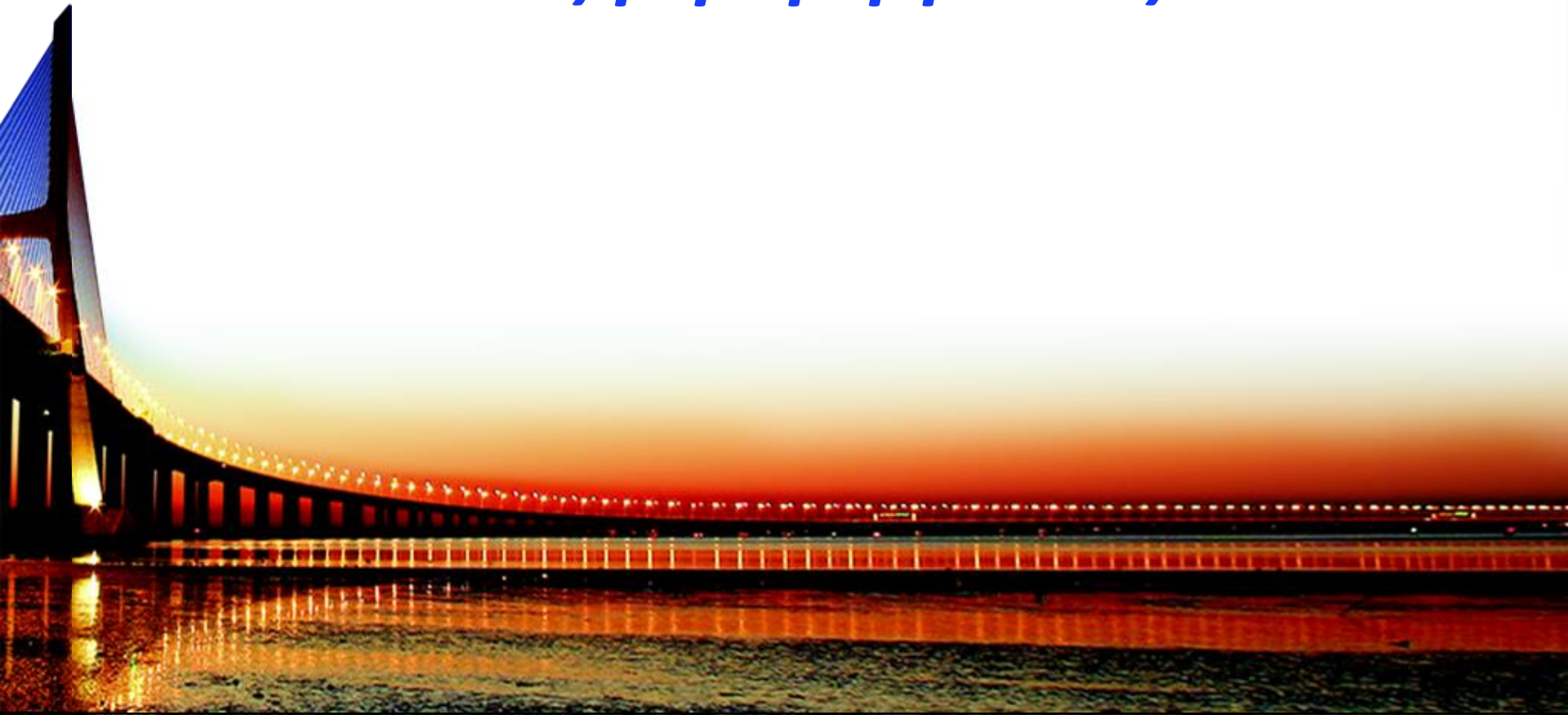
Οικονομική των Επιχειρήσεων, 2^η Έκδοση
N. Gregory Mankiw, Mark P. Taylor, and Andrew Ashwin

14 ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Η ζήτηση εργασίας

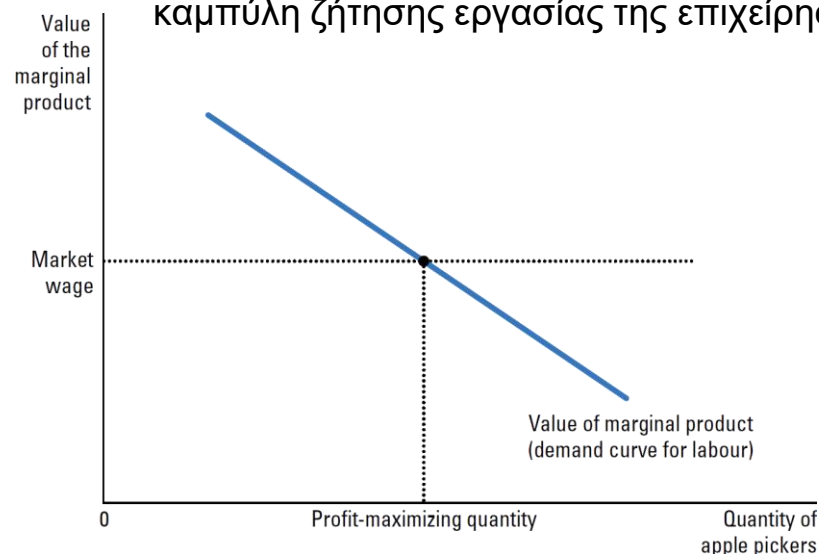

Η ζήτηση εργασίας

- Η ζήτηση για ένα παραγωγικό συντελεστή όπως η εργασία καθορίζεται από την απόφαση προσφοράς ενός αγαθού σε μια άλλη αγορά
- Οι αγορές εργασίας, όπως και οι άλλες αγορές σε μια οικονομία, κυβερνώνται από τις **δυνάμεις της προσφοράς και της ζήτησης**
- Αγορά εργασίας σε γράφημα
  - Κάθετος άξονας = μισθοί
  - Οριζόντιος άξονας = μονάδες εργασίας
- **Οριακό προϊόν της εργασίας** είναι η αύξηση της ποσότητας της παραγωγής από μια πρόσθετη μονάδα εργασίας
- **Αξία οριακού προϊόντος** οποιουδήποτε παραγωγικού συντελεστή είναι το οριακό προϊόν του επί την τιμή του παραγόμενου αγαθού

Το παρακάτω γράφημα παρουσιάζει την αξία οριακού προϊόντος της εργασίας

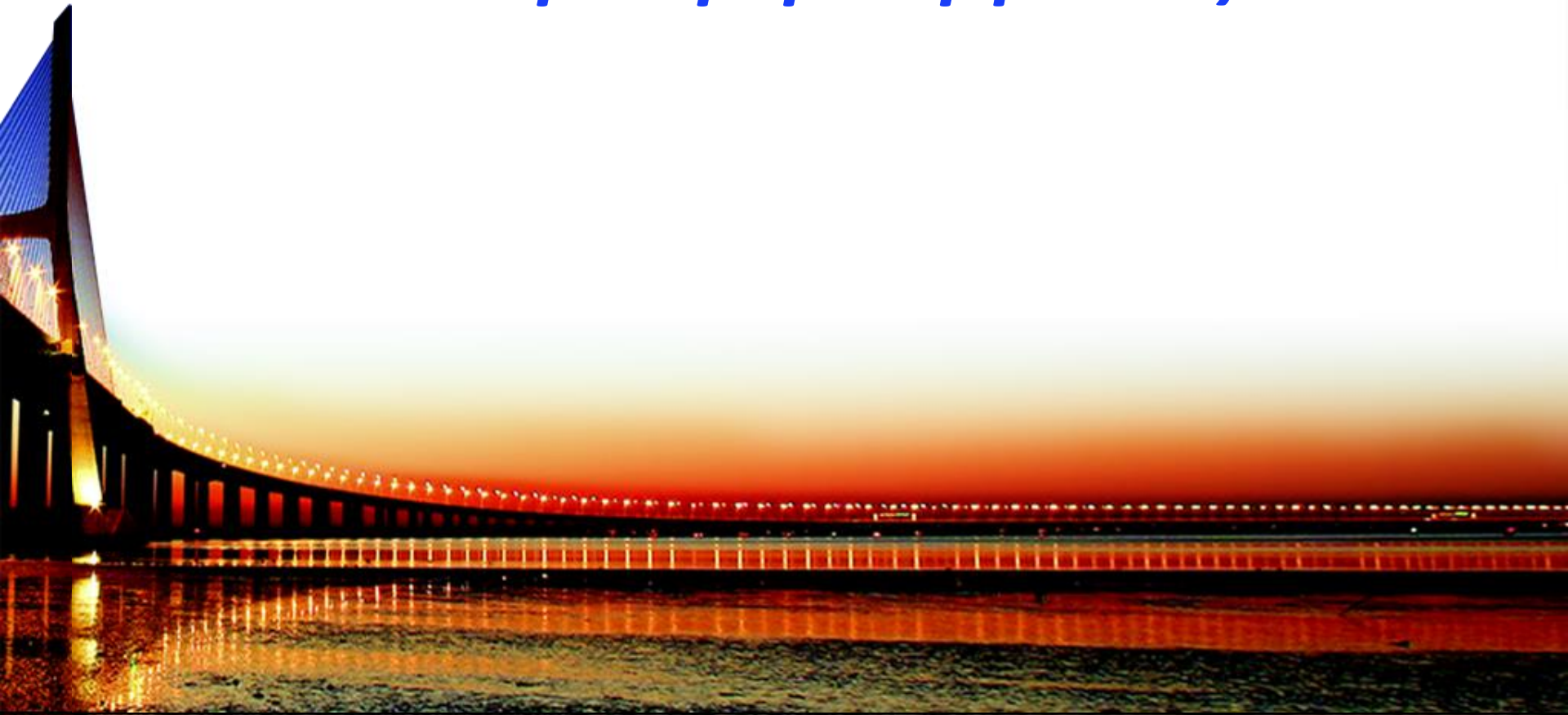
- Οι καμπύλες έχουν αρνητική κλίση εξαιτίας του φθίνοντος οριακού προϊόντος
- Μια ανταγωνιστική επιχείρηση με στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους
  - Προσλαμβάνει εργάτες μέχρι το σημείο όπου η αξία οριακού προϊόντος της εργασίας ισούτε με το μισθό
  - Η καμπύλη οριακού προϊόντος είναι και η καμπύλη ζήτησης εργασίας της επιχείρησης

Παράγοντες που οδηγούν σε μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης εργασίας

- **Τιμή παραγωγής.** Μια αύξηση της τιμής της παραγωγής:
  - Αυξάνει την αξία του οριακού προϊόντος της εργασίας
  - Ως εκ τούτου αυξάνει τη ζήτηση εργασίας σε κάθε επίπεδο μισθών
- **Τεχνολογικές αλλαγές**
  - Η τεχνολογική εξέλιξη αυξάνει το οριακό προϊόν εργασίας
- **Προσφορά άλλων παραγωγικών συντελεστών**

2. Η προσφορά εργασίας

Η αμοιβαία αντιστάθμιση μεταξύ εργασίας και ελεύθερου χρόνου

- Η καμπύλη προσφοράς εργασίας αντανακλά το πώς οι αποφάσεις των εργαζομένων για την αμοιβαία αντιστάθμιση εργασίας – ελεύθερου χρόνου ανταποκρίνονται σε μια αλλαγή στο κόστος ευκαιρίας
- Μια αύξηση στο μισθό οδηγεί τους εργαζομένους να αυξήσουν την ποσότητα των ωρών εργασίας που προσφέρουν
- Οι εργαζόμενοι ανταποκρίνονται στην αύξηση του κόστους ευκαιρίας του ελεύθερου χρόνου, δαπανώντας λιγότερη ώρα σε αυτόν
- Να σημειώσουμε ότι η καμπύλη προσφοράς εργασίας δεν είναι απαραίτητο να έχει ανοδική κλίση
  - Το πρόσθετο εισόδημα από τους υψηλότερους μισθούς σημαίνει πλουσιότερους εργαζόμενους όποτε και μπορούν να απολαύσουν περισσότερο ελεύθερο χρόνο

Παράγοντες που μετατοπίζουν την καμπύλη προσφοράς εργασίας

■ Αλλαγή στις προτιμήσεις

- Έχει αυξηθεί το ποσοστό γυναικών που εργάζονται και

■ Αλλαγές στις εναλλακτικές ευκαιρίες

- Αντανακλά την αύξηση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού

■ Μετανάστευση

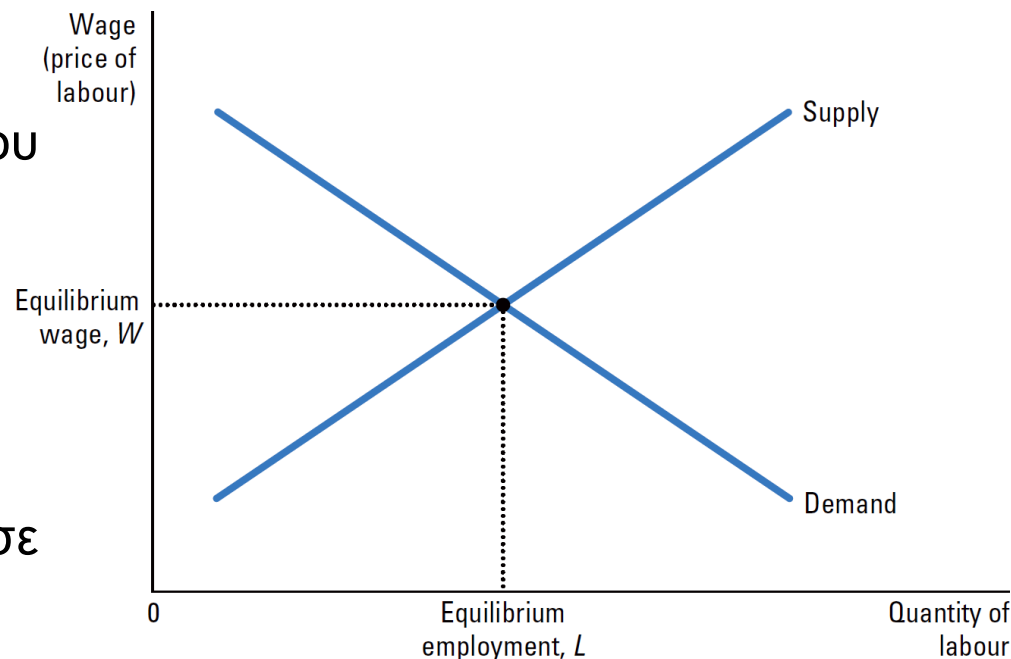

3. Η ισορροπία στην αγορά εργασίας

Η ισορροπία στην αγορά εργασίας

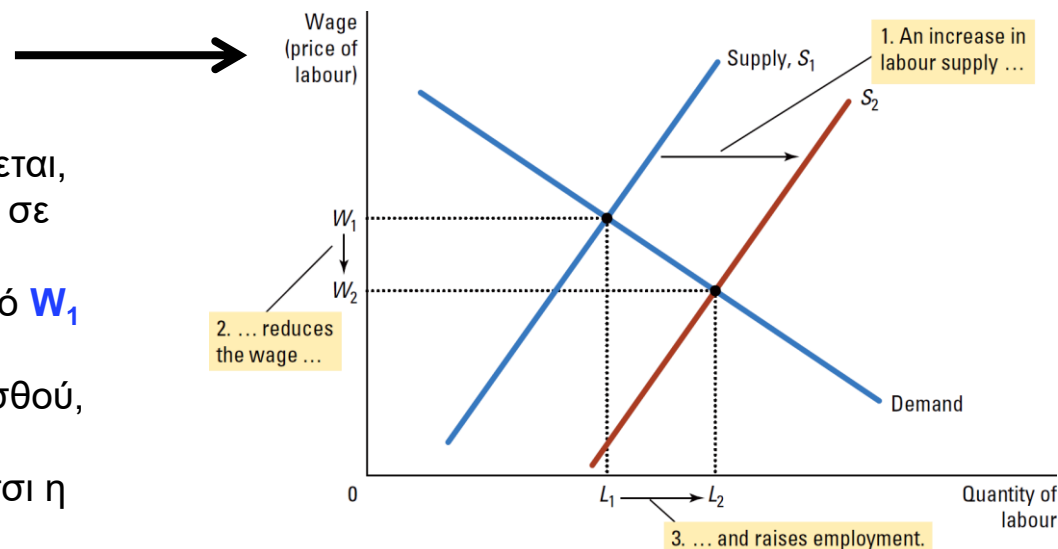
- Ο μισθός προσαρμόζεται για να εξισορροπήσει την προσφορά και τη ζήτηση εργασίας
- Ο μισθός ισούται με την αξία του οριακού προϊόντος εργασίας
- Όταν η αγορά βρίσκεται σε αυτήν την ισορροπία, κάθε επιχείρηση έχει αγοράσει τόση εργασία όση είναι κερδοφόρα σε αυτό το μισθό ισορροπίας
- έχει προσλάβει εργάτες μέχρι η αξία οριακού προϊόντος να ισούται με το μισθό

Μετατοπίσεις στη προσφορά & ζήτηση εργασίας

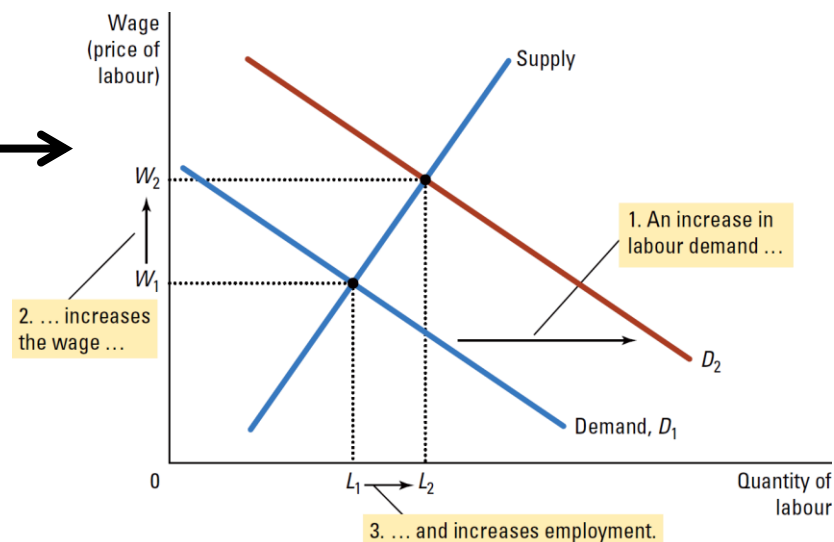
■ Μετατοπίσεις στην προσφορά εργασίας

- Όταν η προσφορά εργασίας αυξάνεται, ίσως λόγω μετανάστευσης, από S_1 σε S_2
- Ο μισθός ισορροπίας μειώνεται από W_1 σε W_2
- Σε αυτό το χαμηλότερο επίπεδο μισθού, οι επιχειρήσεις προσλαμβάνουν περισσότερους εργαζομένους, κι έτσι η εργασία αυξάνει από L_1 σε L_2
- Με περισσότερους εργαζομένους, η επιπρόσθετη παραγωγή από έναν επιπλέον εργάτη είναι μικρότερη

■ Μετατοπίσεις στη ζήτηση εργασίας

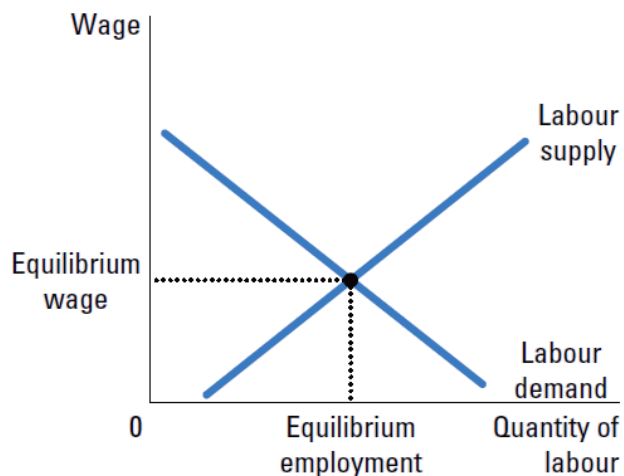
- Όταν η ζήτηση εργασίας αυξάνεται από D_1 σε D_2 , ο μισθός ισορροπίας αυξάνει από W_1 σε W_2
- Η απασχόληση αυξάνεται από L_1 σε L_2
- Με μια υψηλότερη τιμή παραγωγής, αυξάνεται η αξία του οριακού προϊόντος του εργαζομένου;

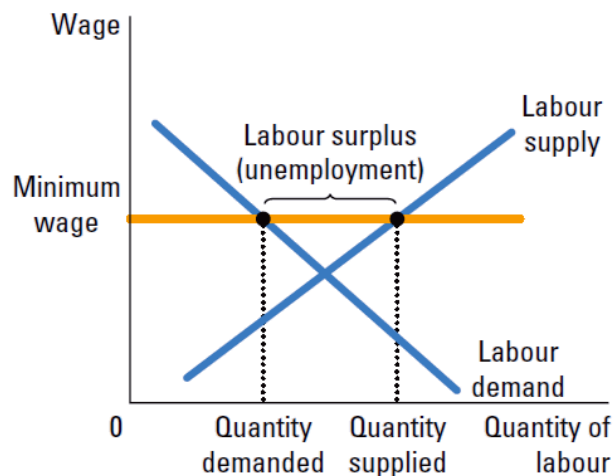

Ο ελάχιστος μισθός

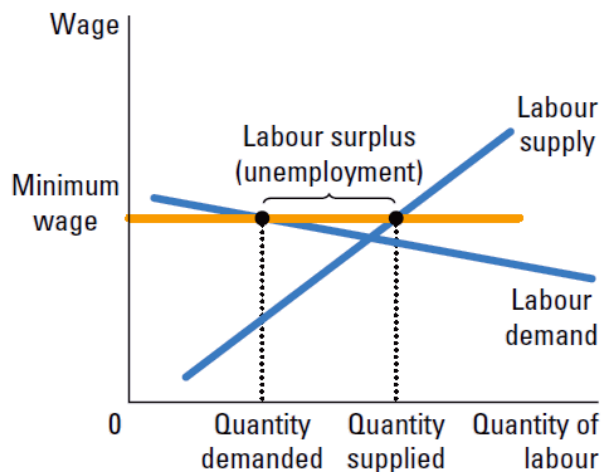
(a) A free labour market

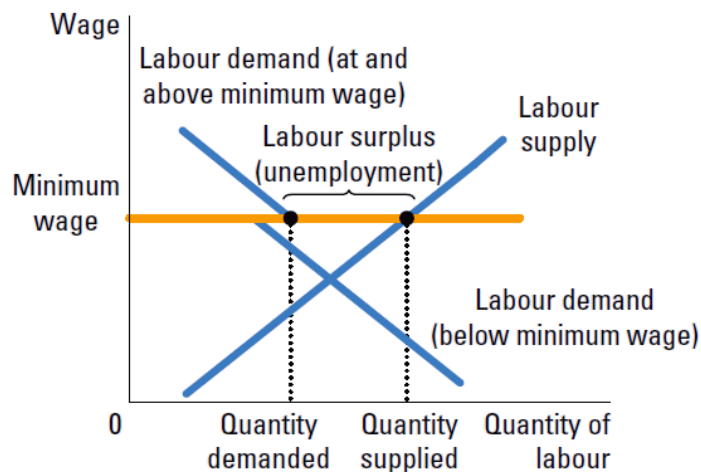
(b) A labour market with a binding minimum wage

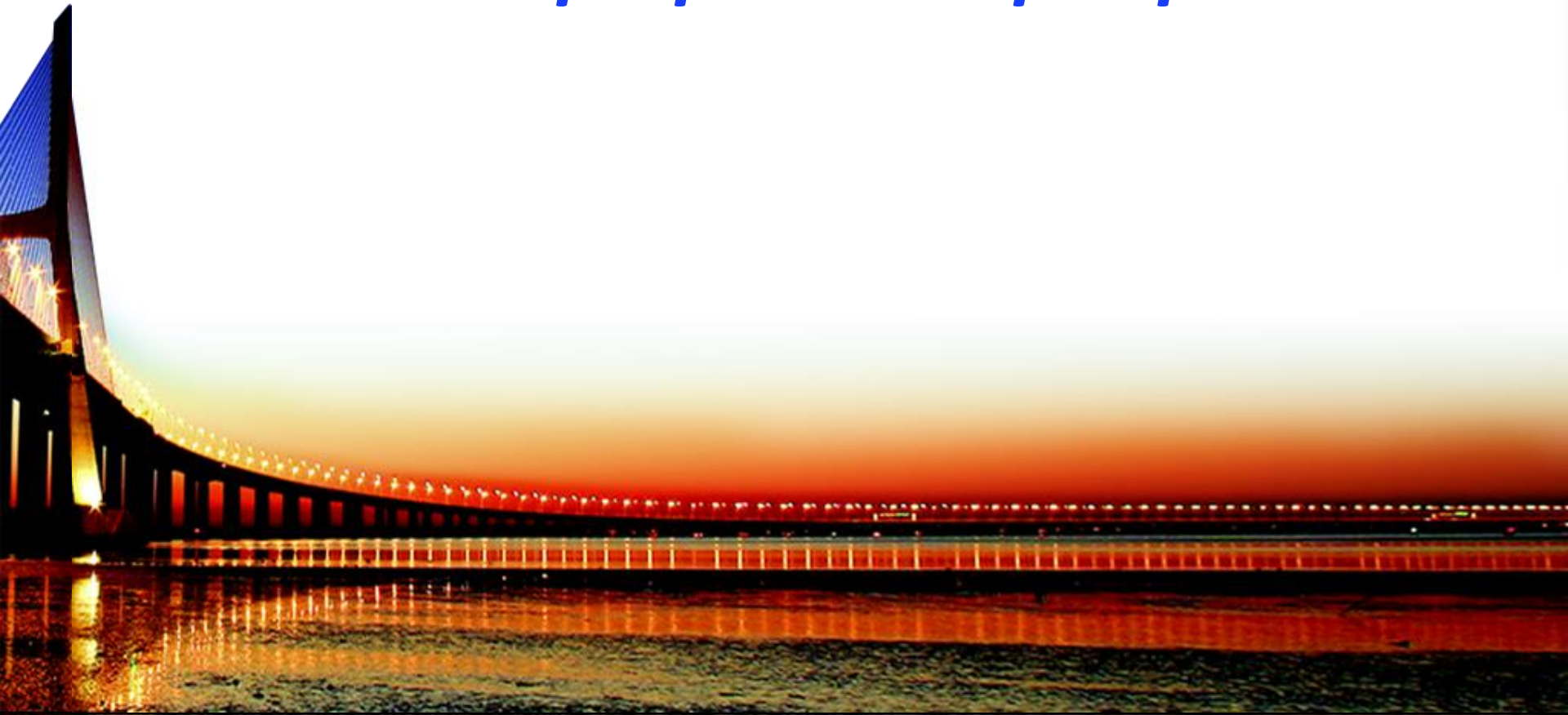
(c) Labour market with a binding minimum wage and elastic labour demand

(d) Labour market with a binding minimum wage across the industry

4. Κέρδη και διάκριση

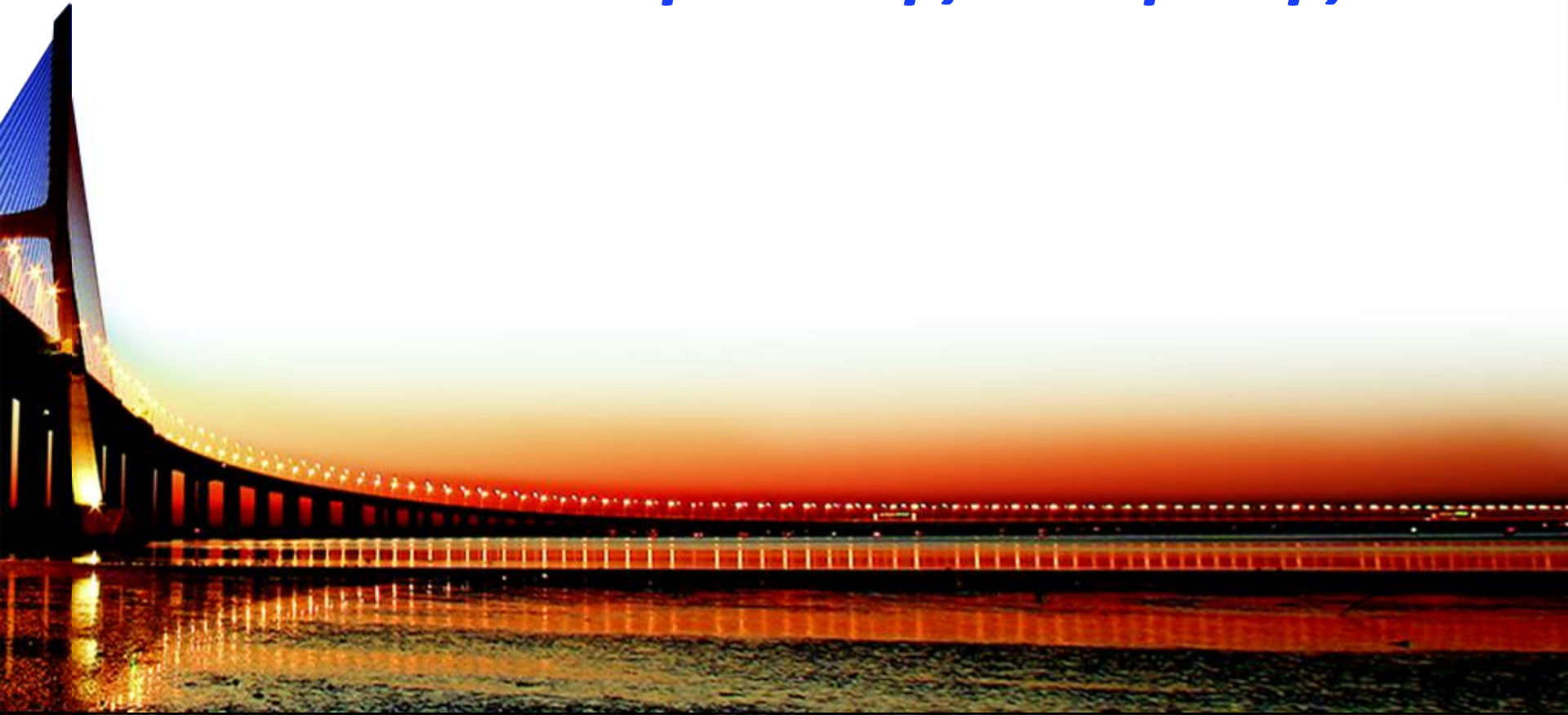

Οι ατέλειες στην αγορά οδηγούν σε ανωμαλίες στον τρόπο που αμείβονται οι εργαζόμενοι

- **Αντισταθμιστικές αμοιβές:** μισθολογικές διαφορές που προκύπτουν για να αντισταθμίσουν τα μη νομισματικά χαρακτηριστικά των διαφορετικών θέσεων εργασίας
- **Ανθρώπινο κεφάλαιο** είναι η συσσώρευση επενδύσεων σε ανθρώπους προκειμένου να γίνουν πιο παραγωγικοί
  - Εκπαίδευση
  - Κατάρτιση
- Ικανότητες, προσπάθεια και τύχη
- Η εκπαίδευση ως σηματοδότηση της ικανότητας τους προς τους εργοδότες
- Μισθοί πάνω από την ισορροπία
  - Θεσμοθετημένος κατώτατος μισθός
  - Η ισχύς των **εργατικών σωματείων** και συλλογική διαπραγμάτευση
  - **Μισθοί αποτελεσματικότητας** που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για να αυξήσουν την παραγωγικότητα των εργαζομένων

5. Τα οικονομικά της διάκρισης

Διάκριση στην αγορά εργασίας

- **Διάκριση** προκύπτει όταν η αγορά προσφέρει διαφορετικές ευκαιρίες λόγω:
  - Φυλής
  - Εθνότητας
  - Ηλικίας
  - Φύλου
- Οι περισσότεροι οικονομολόγοι πιστεύουν ότι ορισμένες από τις παρατηρούμενες μισθολογικές διαφορές οφείλονται σε διακρίσεις, αλλά όχι όλες
- Άλλοι παράγοντες μπορεί να είναι: εργασιακή εμπειρία, φύση της εργασίας, εκπαίδευση

Τέλος 14^{ου} κεφαλαίου

